

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.617/2012/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a ... Felszámoló Kft. (felszámoló szervezet címe) által meghatalmazott Dr. Fazekas András Csaba Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Fazekas András Csaba ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Vass és Vass Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Vass János ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése és egyéb tárgyában indult perben, a ...-i Törvényszék 2012. szeptember 21. napján kelt, 3.G.../2011/54. számú ítélete ellen az alperes részéről 56. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2013. február 26. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy felhívásra, az abban foglaltak szerint fizessen meg az államnak 2 000 000 (Kettőmillió) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A cégjegyzékbe 1997. november 18. napján bejegyzett felperesnek 2010. március 9. napjáig az alperes egyedüli tagja volt, tagsági jogviszonya megszűnéséig ő volt a Kft. önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezetője is.

A felperes 3681 számú főkönyvi számlaegyenlege 2009. január 1. napján 27 500 000 Ft-ot szerepeltetett árubeszerzésre kiadott előleg címén, majd 2009. évben további 4 400 000 Ft került ilyen címen kifizetésre az alperesnek, ezekből 6 900 000 Ft visszafizetésre került. A 2009. december 31-ei főkönyvi kivonaton 25 000 000 Ft szerepelt követelésként a felperes nyilvántartásában.

A felperes 2009. évi beszámolóját az alperes a 2010. március 8-án kelt határozatával fogadta el. A 2009. december 31-ei fordulónapra elkészített éves beszámolóban az előző évben (2008. december 31.) kimutatott 19 727 000 Ft saját tőkével szemben csak 1 695 000 Ft szerepelt a 4 000 000 Ft-os jegyzett tőkéhez képest.

A felperesi társaság mérleg szerinti eredménye -18 000 033 Ft, kötelezettségeinek összege 74 333 000 Ft volt. A felperes 76 028 000 Ft összegű eszközéből pénzeszközként 6 874

000 Ft, míg készletként 13 764 000 Ft szerepelt az elfogadott és közzétett éves beszámolóban.

Az alperes 2005. február 10-től 2010. március 9. napjáig tagja és vezető tisztségviselője volt a P. Kereskedelmi Kft-nek is.

Az alperes 2010. március 9. napján üzletrész adásvételi szerződést kötött az I. Kft-vel (ügyvezetője Gy.M.) azzal, hogy a tagsági jogviszonya megszűnésére tekintettel mind a felperesnél, mind a P. Kft-nél megszűnik a felperes vezető tisztségviselői jogviszonya is.

A felperes legfőbb szervezeti egységének 2010. március 9. napján tartott ülésén - a jegyzőkönyv tanúsága szerint - jelen volt az alperes, mint tag és ügyvezető, valamint az I. Kft. képviselőjében Gy.M.. A tagváltozással kapcsolatos határozatok meghozatalát követően a jegyzőkönyv tanúsága szerint a legfőbb szerv ülésén az alperes teljes körűen és részletesen tájékoztatta Gy.M.-t a cég jelenlegi gazdasági helyzetéről, részletesen bemutatta a társaság követelés és tartozás állományát. A jegyzőkönyv tartalmazta azt is, hogy a cég könyvelési és egyéb iratai külön elismervény alapján kerülnek átadásra.

Az adásvételi szerződésben az üzletrész vételárát 1 000 Ft-ban jelölték meg, és a szerződést kötő felek kijelentették, hogy egymással elszámoltak, a jövőben nincs semmiféle követelésük egymással szemben. A vételár meghatározása során figyelemmel voltak arra, hogy a felperes vagyonának, illetve tartozásainak összege - a mérleg két oldala - nagyjából megegyezett.

Az üzletrész adásvételi szerződés megkötését követően, 2010. március 9-én Gy.M. kiállított egy bevételi pénztárbizonylatot 25 000 000 Ft elszámolási előleg visszafizetéséről. Ugyanezen a napon egy megállapodás is aláírásra került, amely szerint a felperes nevében Gy.M. 26 000 000 Ft egyszeri megbízási díjat kifizetett az S. ...-i cégnek ... városában, ... területén üzemcsarnok építésére alkalmas telek keresése címén.

A könyvelési és egyéb iratok átadásáról külön elismervény nem készült. Az alperes a felperes tulajdonát képező ... forgalmi rendszámú ... típusú gépkocsit 2010. március 10-én átadta a Gy.M. képviselőjében eljáró Dr. Á.A. ügyvédnek külön elismervény alapján.

Az alperes által ügyvezetőként árubeszerzésre felvett 25 000 000 Ft átadásáról külön elismervény nem készült, ez az összeg a felperes könyvelésében továbbra is követelésként volt nyilvántartva.

A Q. Kft. hitelező 2010. április 20. napján előterjesztett kérelmére a ...-i Törvényszék a 3.Fpk.09-10-.../5. számú, 2010. július 22. napján jogerőre emelkedett végzésével megállapította a felperes fizetéseképtelenségét, és főeljárásként elrendelte a felszámolását. A felszámolás megindítása 2010. július 28. napján került közzétételre a Céglönyben.

A felperes felszámolási eljárásába bejelentett, és a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igények összege 64 251 550 Ft, amelyből a fizetéseképtelenség megállapítását kezdeményező hitelezőnek 2 108 392 Ft volt a bejelentett hitelezői igénye. Ezen követelés alapját a felperes által 2009. július 29. és november 30. napja között eszközölt áruvásárlások kiegyenlített vételára képezte.

Gy.M. a társaság iratait hiányosan adta át a felszámolónak, az iratok között a 25 000 000 Ft elszámolásra felvett előleg könyvviteli alapidokumentumai nem szerepeltek.

A felperes a módosított kereseti kérelmében elsődlegesen azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a Gt. 30. § (2) bekezdése alapján 25 000 000 Ft tőke, és annak 2010. július 28. napjától járó törvényes kamata és perköltsége megfizetésére.

Kereseti kérelme indokaként előadta, hogy az alperes a 2010. január 1. napját megelőzően elszámolásra felvett előleget az ügyvezető jogviszonya megszűnésekor nem adta át a felperesnek, ezzel kárt okozott, amelyet a Ptk. 339. §-a alapján is köteles megtéríteni. Másodlagosan a Ptk. 361. §-a alapján, jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozással kérte az alperes marasztalását.

Harmadlagosan a Cstv. 33/A. §-a alapján kérte annak a megállapítását, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően (2009. novembere után) az alperes az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona 25 000 000 Ft-tal csökkent.

Az alperes a valamennyi jogcímen előterjesztett kereset elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

A módosított elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a felperes ilyen jogcímen nem érvényesíthet igényt az alperessel szemben, mivel az alperes vezető tisztségviselői jogviszonya a felszámolási eljárás elrendelését megelőzően megszűnt. Álláspontja szerint a Gt. 30. § (2) bekezdése alapján kártérítési igényt a jogviszonyban lévő vezető tisztségviselővel szemben lehet csak érvényesíteni.

Kifejtette azt is, hogy a Gt. 30. § (2) bekezdése és a Cstv. 33/A. §-a a generalitás és a specialitás viszonyában van, ezért a volt tisztségviselővel szemben kizárólag a Cstv. 33/A. §-a alapján lehet igényt érvényesíteni.

Ezen túl vitatta azt is, hogy a Gt. 30. § (2) bekezdése szerinti kárfelelősség megállapíthatóságának a feltételei fennállnának a perbeli esetben. Azt állította, hogy a 25 000 000 Ft összegű elszámolásra felvett előleg visszafizetésre került, ezt több bizonyíték - többek között a Gy.M. által kiállított írásbeli dokumentumok - igazolja.

Alaptalannak találta a felperes másodlagos kereseti kérelmét is, mivel ezen a jogcímen csak akkor érvényesíthetne igényt az alperessel szemben, ha a felek között egyéb jogviszony nem jött volna létre.

A harmadlagos kereseti kérelemmel összefüggésben cáfolta azt a felperesi hivatkozást, miszerint addig az időpontig, amíg az alperes látta el felperesnél a vezető tisztségviselői feladatokat, bekövetkezett a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Állította, hogy az alperes, amíg a cég vezető tisztségviselője volt, úgy járt el, ahogy az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható, és megtett minden szükséges intézkedést a hitelezői veszteségek elkerülése, illetve csökkentése érdekében.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított elsődleges kereseti kérelmét alaposnak találta, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25 000 000 Ft tőkét, és annak 2010. július 28. napjától kezdődően a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamatát, valamint bruttó 793 750 Ft perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy felhívásra fizessen meg az államnak 900 000 Ft állam által előlegezett illetéket.

Ítélete indokolásában kifejtette, elsődlegesen abban a kérdésben foglalt állást, hogy a vezető tisztségviselői jogviszony megszűnése miatt a Gt. 30. § (2) bekezdése szerinti, a saját magatartásért való teljes, vagyoni felelősségtípus, amely elsődlegesen felróhatóságon alapul és kontraktuális jellegű, alkalmazható-e az alperessel szemben.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy bár a Gt. 30. § (2) bekezdésében, illetve a Cstv. 33/A. §-ában szabályozott felelősség eltérő jogintézmények, a Cstv. 33/A. §-ával bevezetett

felelősségi alakzat azonban nem jelenti azt, hogy kizárt lenne a Gt. 30. § (2) bekezdésének az alkalmazása olyan esetben, ha a felszámolási eljárás megindítását megelőzően a vezető tisztségviselő jogviszonya megszűnt.

A Gt. 30. § (2) bekezdése a polgári jog általános szabályaira utal, amely főszabályként 5 évig teszi lehetővé a kártérítési igények érvényesítését. A Gt. 30. § (2) bekezdésének megfogalmazása nyelvtanilag értelmezve nyilvánvalóan nem jelenti azt, hogy e jogszabályi rendelkezésre hivatkozással ne lehetne igényt érvényesíteni egy olyan vezető tisztségviselővel szemben, akinek ez a jogviszonya a felszámolási eljárás közzétételét megelőzően szűnik meg. Ettől független az a tény, hogy a vezető tisztségviselő felelősségének mértéke csak addig az időpontig állhat fenn, amíg a vezető tisztségviselői jogviszonya nem szűnt meg.

Az elsőfokú bíróság ezen álláspontja alátámasztására hivatkozott a jelenleg hatályos Gt. 30. § (2) bekezdésével azonos rendelkezéseket tartalmazó régi Gt. (1997. évi CXLV. törvény) 29. §-ával összefüggésben kialakult bírósági gyakorlatra.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a vezető tisztségviselőnek el kell tudni számolnia a vezetése alatt történt gazdasági események indokoltságával. Ha ennek a kötelezettségének nem tesz eleget, akkor a Ptk. 339. § (1) bekezdése szerinti felelőssége megállapítható a társasággal szemben.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a jelen perben a felperesnek kellett azt bizonyítania, hogy az alperes az elszámolásra felvett 25 000 000 Ft előleget nem fizette meg a felperes hitelezőinek, vagy a felperesnek az ügyvezetői jogviszonya megszűnésekor, és ezzel összefüggésben a felperesnek 25 000 000 Ft összegű kára keletkezett. Az alperesnek ezzel szemben azt kellett bizonyítania a kimentése érdekében, hogy a vezető tisztségviselőtől általában elvárható gondosságot tanúsította.

A perben az alperes nem vitatta azt a felperes által igazolt tényelődést, miszerint 2009. december 31. napját megelőzően felvette a per tárgyát képező 25 000 000 Ft-ot, mint árubeszerzésre kiadott előleget. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes akkor járt volna el az elvárható gondossággal, ha ezt az összeget ténylegesen árubeszerzésre fordította volna, illetve ha erre nem volt szükség, azt visszafizette volna a felperes pénztárába.

A felperes a 3/F/6. sorszám alatt becsatolt okiratokkal bizonyította, hogy 2008. és 2009. évben a felperesnek már nagy összegű tartozásai voltak, a felszámolási eljárást kezdeményező hitelezőnek pedig 2009 júliusától már semmilyen összeget fizetett meg. D.F. tanúvallomása is azt támasztotta alá, hogy a Q. Kft. a nagy összegű követelése miatt több ízben is figyelmeztetést küldött a felperesnek. Az alperes tehát akkor tanúsított volna elvárható gondosságot, hogy ha a nála lévő 25 000 000 Ft, árubeszerzésre felvett előleget a felperes által vásárolt termékek vételárának a kifizetésére fordította volna, különösen arra tekintettel, hogy 2009. december 31-én a felperes mérlegadataiból már nyilvánvalóvá vált, hogy a felperes saját tőkéje oly mértékben csökkent, amely indokolta volna a Gt. 143. § (2) bekezdés b.) pontja szerinti intézkedések alkalmazását. Annak ellenére, hogy a felperes éves beszámolója csak 2010. március 8. napján került elfogadásra, az alperesnek a felperes negatív pénzügyi helyzetét korábban is ismernie kellett.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el ésszerű magyarázatként azt az alperesi előadást, hogy a nála lévő összeget azért nem a felperes tartozásainak kielégítésére fordította, mert helyette Gy.M.-nak átadta készpénzben. Ezt az állítást cáfolta az a tény, hogy az összeg a felperes könyvelésében továbbra is követelésként és nem pénzeszközként volt

nyilvántartva. Azt is életszerűtlennek tartotta, hogy ha ez az összeg ily módon ténylegesen átadásra került, akkor arról a két ügyvezető külön okiratot nem készített.

Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes által 1/F/5. szám alatt becsatolt bizonylat csupán azt igazolja, hogy Gy.M. ezt az összeget „papíron szerepeltette”, azonban annak tényleges befizetésére nem került sor, és a bizonylat annak igazolására semmiképpen nem alkalmas, hogy az alperes a felperes felé elszámolt volna.

Az alperes a perben azt sem tudta konkrétan megjelölni, hogy 2010. évben vett-e készpénzért árut, a felperes főkönyvi számláinak egyenlege azonban arra enged következtetni, hogy erre nyilvánvalóan nem került sor.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az a tény, hogy az alperes az átvett 25 000 000 Ft-ot nem áruvásárlásra fordította, alapot ad annak megállapítására, hogy az alperes a Gt. 30. § (1) bekezdésébe ütköző magatartást tanúsított.

E körben megjegyezte az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a 25 000 000 Ft, illetve az üzletrész vételárának meghatározása körében egymásnak ellentmondó nyilatkozatokat tett a perben.

Az alperesi nyilatkozatok, illetve a perben rendelkezésre álló okiratoknak a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével az elsőfokú bíróság arra az álláspontra jutott, hogy az alperes nem tudta kimenteni magát a kártérítési felelősség alól, ezért őt a felperes kereseti kérelme szerint kötelezte 25 000 000 Ft és annak törvényes késedelmi kamata megfizetésére.

Mivel a felperes a perben nem végig járt el jogi képviselővel, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a pereszes alperest a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, és a (6) bekezdése alapján a jogszabály szerint számítható ügyvédi munkadíj 50 %-ára csökkentett összegének, mint perköltségnek a megfizetésére kötelezte.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán az állam által előlegezett illetéknek a felhívásra, az állam javára történő megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte az alperest.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a felperes keresetének valamennyi jogcímen történő elutasítását, és a felperes kötelezését az első- és másodfokú eljárással felmerült perköltsége megfizetésére.

Megalapozatlannak és törvénysértőnek tartotta az elsőfokú bíróság ítéletét. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a perbeli esetben nem kerülhetett volna sor a Gt. 30. § (2) bekezdése alapján az alperes felelősségének megállapítására, mivel már korábban megszűnt a vezetői tisztségviselői jogviszonya.

Állította, hogy a Gt. 30. § (2) bekezdésének nyelvtani és rendszertani értelmezése is arra az ésszerű következtetésre kell, hogy vezessen, miszerint e jogszabályhely alapján nem állapítható meg olyan vezető tisztségviselő felelőssége, akinek a jogviszonya korábban már megszűnt.

Álláspontja szerint ezt az okfejtést igazolja az a tény is, hogy a Cstv. 33/A. §-ban önálló speciális felelősségi alakzatot határozott meg a jogalkotó a volt tisztségviselőkkel szemben. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indoklásában felhívott BDT 2008/1767. számú eseti döntés nem alkalmazható a perbeli esetben, mivel ott a vezető tisztségviselő jogviszonya nem szűnt meg teljesen, hiszen a társaság felszámolás alá került, és ez a tény

csak a vezető tisztségviselői jogviszonyhoz kapcsolódó egyes jogosítványok megszűnését jelenti.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperes másodlagos kereseti jogcíme teljesen megalapozatlan, mivel az csak egyéb jogviszony hiányában lenne alkalmazható.

Kifejtette, hogy a felperes harmadlagos jogcímen előterjesztett kereseti kérelme elvileg szóba jöhetne a perbeli esetben azonban a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség megállapításának a törvényi feltételei hiányoznak, mivel nem lehet megállapítani azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet abban az időszakban következett be, amíg az alperes a vezető tisztségviselői feladatokat látta el, illetve, hogy akkor az alperes a feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el.

Szerinte az elsőfokú bíróság téves következtetéseket vont le abból a tényből, hogy az alperes ügyvezetői tisztségének fennállása alatt a felperesi cégnek voltak tartozásai. Ugyanis köztudomású az, hogy az elmúlt években gyakorlatilag nem létezik olyan gazdasági társaság, akinek ne lennének igen jelentős kintlévőségei.

Az alperes minden eszközzel és módszerrel igyekezett a társaság működőképességét fenntartani, ezt igazolja az a tény is, hogy a különböző vevők - mint például az I. Kft. - a nagy összegű tartozás ellenére is folyamatos üzleti kapcsolatban álltak a felperessel.

Hangsúlyozta azt is, hogy az alperes megtett mindent a kintlévőségei behajtása érdekében, és rajta kívülálló okok eredményezték azt, hogy az eljárása eredménytelen volt. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem mérlegelte azt, az elsőfokú eljárás során bizonyított tény sem, hogy a Raiffeisen Bank a felperes hitelszerződését meghosszabbította, ezáltal a felperesnek elegendő anyagi eszköze, fedezete volt a működés biztosításához.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában szereplő azt a megállapítást, miszerint az alperes nem adott ésszerű magyarázatot arra, hogy miért Gy.M.-nak adta át a 25 000 000 Ft-ot ahelyett, hogy a tartozások kiegyenlítésére fordította volna. Ennek indoka egyrészt az volt, hogy az áruvásárlásra felvett előleget értelemszerűen nem lehet tartozások kiegyenlítésére fordítani, másrészt az alperes éppen azáltal teljesítette ügyvezetői kötelezettségét, hogy az általa felvett előleget átadta a cég új ügyvezetőjének, Gy.M.-nak, aki a teljes bizonyító erejű magánokirat tanúsága szerint azt be is fizette a cégnek. A lemondott ügyvezető ezzel az összeggel csak az új képviselőre jogosult ügyvezetőnek tudott elszámolni.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során nem vette figyelembe azt, hogy Gy.M.-tól elfogulatlan tanúvallomás nem volt várható, mivel közvetlenül érintett és ezért az elsőfokú bíróság döntését nem alapozhatta volna az ő tanúvallomására.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perbeli bizonyítékokat helyesen értékelve jogszerű következtetésre jutott.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése szempontjából jelentős tények feltárása érdekében a szükséges bizonyítást lefolytatta, a bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében

foglaltak szerint megfelelően értékelte, ennek eredményeképpen a tényállást helyesen állapította meg. Az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályok helyes értelmezésével és alkalmazásával helyes jogi következtetéseket vont le, döntése megalapozott és jogszerű. Ítéletét kellő részletességgel megindokolta, kitért minden olyan ténybeli, jogértelmezési és dogmatikai kérdésre, amely a jogvita elbírálásánál relevanciával bír.

Az ítéletábra teljes egészében egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének az indokolásával, az önmagában kiegészítést nem kíván.

Az ítéletábra ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján - utalva a Pp. 254. § (3) bekezdésére is - annak helyes indokaival együtt hagyta helyben.

Az ítéletábra azonban az alperes fellebbezési indokaira tekintettel szükségesnek tartja az alábbiak kiemelését.

Az alperes a fellebbezésében is az elsőfokú eljárás során képviselt azt az álláspontját tartotta fenn, miszerint a Gt. 30. § (2) bekezdésében foglalt felelősségi szabályt nem lehet alkalmazni olyan személlyel szemben, akinek már korábban megszűnt a vezető tisztségviselői jogviszonya. Arra hivatkozott, hogy a volt vezető tisztségviselőkkal szemben a Cstv. 33/A. §-a egy teljesen önálló speciális felelősségi alakzatot alakított ki.

Az ítéletábra nem osztja alperesnek a vezető tisztségviselőkkal szemben alkalmazható felelősségi alakzatok értelmezésével kapcsolatos álláspontját.

A Cstv.-nek a 2006. évi VI. törvénnyel, 2006. július 1-jei hatállyal beiktatott 33/A. §-ával a jogalkotó a gazdálkodó szervezet vezetőinek a hitelezőkkel szembeni, magánvagyonukra is kiterjedő polgári jogi felelősségét teremtette meg egy speciális ténybeli helyzethez tartozóan, mégpedig a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése esetére.

A Cstv. 33/A. §-ában szabályozott jogintézmény mintegy kitölti, tartalommal ruházza fel a Gt. 30. § (3) bekezdésében a vezető tisztségviselőkkal szemben a gazdasági társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet bekövetkeztét követő elvárást, miszerint ettől az időponttól kezdve a társaság hitelezői érdekeinek elsődlegessége alapján kötelesek a feladataikat ellátni. Ha e követelményt felróhatóan megszegik, akkor a vezető tisztségviselők a hitelezőkkel szemben helytállni kötelesek a külön törvény (a Cstv.) rendelkezése szerint.

A Gt. 30. § (2) bekezdésében foglalt általános felelősségi szabály alapján a vezető tisztségviselő a társasággal szemben köteles helytállni. Felelőssége alapja az a törvényi követelmény, miszerint a vezető tisztségviselő a gazdasági társaság ügyvezetését az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal, és a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján köteles ellátni.

Az ügyvezetés az üzletszerű gazdasági tevékenység érdekében folytatott, folyamatos vezetői tevékenységet jelent. A gazdasági társaság vezető tisztségviselője másnak - a társaságnak - a vagyonával gazdálkodik, ezért a vezető tisztségviselői minőségével összefüggésben el kell tudnia számolni a vezetése alatt történt gazdasági eseményekkel, vagyoni eszközökkel.

Az ügyvezetési feladatok felróható megszegését jelenti az a tény, hogy az alperes az ügyvezetői jogviszonya megszűnésekor nem számolt el az általa korábban árubeszerzésre felvett 25 000 000 Ft-tal, azt nem adta át az új ügyvezetőnek, illetve ennek tényét a perben nem tudta sikeresen bizonyítani. A 25 000 000 Ft a felperesi társaság vagyonából

az alperes ügyvezetői kötelezettségének felróható megszegése folytán hiányzik, mivel nem az ilyen tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal járt el az alperes akkor, amikor vagy nem adta át a nála lévő 25 000 000 Ft-ot a vezetői tisztségviselői megbízatása megszűnésekor az új ügyvezetőnek, vagy ha átadta, akkor arról írásbeli átvételi elismervényt nem készített.

Az elsőfokú bíróságnak helytálló az az érvelése is, miszerint az, hogy a Gt. 30. § (2) bekezdése általánosságban szól a vezető tisztségviselőkről, nem jelenti azt is, hogy a szóba jöhető személyi körbe csak a társaságnál aktuálisan még e tisztséget ellátó vezető tisztségviselők tartoznának bele.

Az elsőfokú bíróság helyesen mondta ki azt, hogy a vezető tisztségviselő felelősségének a mértéke a társasággal szemben addig az időpontig állapítható meg, és állhat fenn, amíg a vezető tisztségviselő jogviszonya nem szűnt meg. Ez a kitétel magyarázatul szolgál az alperes fellebbezési aggályaira is.

Az elsőfokú bíróság a jogszabály értelmezése körében helytállóan vette figyelembe azt a rendelkezést is, miszerint a Gt. 30. § (2) bekezdése a polgári jog általános szabályaira utal, amely 5 évig teszi lehetővé a kártérítési igények érvényesítését.

A Cstv. 33/A. §-a a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően a hitelezői érdekek, igények érvényesítését a gazdálkodó szervezetnek a felszámolás időpontját megelőző 3 évben vezetői feladatot ellátó személyek magatartásának vizsgálatával biztosítja.

A két felelősségi jogintézmény alapjai között jelentős különbségek vannak.

A Gt. 30. § (2) bekezdésében szabályozott felelősség a vezető tisztségviselőnek a társasággal szemben fennálló felelősségét rendezi, amelynek legfőbb kritériuma az, hogy a vezető tisztségviselő feladatai ellátása során nem a társaság érdekeit szem előtt tartva járt el, ezzel kárt okozva a társaságnak.

A Cstv. 33/A. §-a pedig azt a felelősségi alakzatot teremtette meg, amikor meghatározott időpontban a társaság életében bekövetkezett a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, és ettől kezdve az ügyvezetésnek (vezető tisztséget viselőknak) már nem a társaság érdekeit, hanem a hitelezők elsődleges érdekeit szem előtt tartva kell a gazdasági döntéseket meghozniuk, a szükséges intézkedéseket megtenniük.

Az elsőfokú bíróság tehát jogszerűen és megalapozottan állapította meg, hogy az alperes a Gt. 30. § (2) bekezdésében foglaltakat megszegve, súlyosan gondatlanul, tehát jogellenesen járt el, amellyel a felperesnek kárt okozott, és ezt a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes számára megtéríteni.

Az alperesnek a Gt. 30. § (2) bekezdésén alapuló kártérítési felelősségét a perben bizonyított tények, körülmények kellően alátámasztották, az alperes a felelősség alól magát kimenteni nem tudta.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a maguk összességében értékelte, azokat összevetette az alperes védekezése körében előadott, életszerűtlen állításokkal, ennek eredményeképpen helyesek az elsőfokú bíróság ténymegállapításai, és az abból levont következtetései is.

Az alperes megalapozatlanul kérte számon az új ügyvezetőtől, illetve a felperes felszámolójától a kárenyhítési kötelezettségük teljesítése körében tett intézkedéseket is.

Az alperes ügyvezetői jogviszonya 2010. március 8. napján szűnt meg, a felperes felszámolása a 2010. április 20. napján benyújtott kérelem alapján 2010. július 28. napján kezdődött. A felszámoló a követeléseként nyilvántartott 25 000 000 Ft megfizetése

érdekében 2010. december 6. napján már megindította a peres eljárást, az adós cég igényét érvényesítette. A felperes egyéb követeléseinek a behajtására tett esetleges intézkedések pedig nem jelentik a perbeli 25 000 000 Ft-tal való elszámolás elmaradásával bekövetkezett kár, vagyoncsökkenés mérséklését.

Mindezen indokok alapján az alperes fellebbezése nem volt eredményes, a másodfokú eljárással felmerült költségeit ezért maga köteles viselni.

Az ítéltábla a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, és a 15. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes alperest az illetékfeljegyzési joga folytán a fellebbezésen le nem rótt, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvénynek (Itv.) a 2011. évi CLVI. törvénnyel módosított 46. § (1) bekezdése szerint számított, 2 000 000 Ft összegű fellebbezési illeték felhívásra, az állam javára történő megfizetésére.

A felperesnek a másodfokú eljárásban igazolt költsége nem merült fel, ezért ennek viseléséről az ítéltáblának nem kellett rendelkeznie.

Debrecen, 2013. február hó 26. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó